

Malmö stad

Miljöförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-05-26

Vår referens:

Caroline Tandefelt Enhetschef

Epost:

caroline.tandefelt@malmo.se

Diarienummer:

MN-2026-5672

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet - Slutredovisning av regeringsuppdrag om att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot avfallsbrottslighet

Sammanfattning

Miljöbrott och avfallsbrottslighet är ofta kopplade till organiserad brottslighet där stora ekonomiska vinster kan göras genom att kringgå miljölagstiftningen. Naturvårdsverket har tillsammans med flera myndigheter haft i uppdrag att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot avfallsbrottslighet samt lämna förslag för att stärka samverkan mellan berörda myndigheter och kommunala tillsynsmyndigheter.

Slutredovisningen innehåller bland annat förslag om stärkt myndighetssamverkan, utökade sanktionsmöjligheter samt förbättrade förutsättningar för tillsyn. Miljöförvaltningen ställer sig positiv till förslagen och bedömer att fortsatt samverkan mellan myndigheter, inklusive kommunerna, är en viktig förutsättning för att effektivt motverka avfallsbrottslighet.

Miljöförvaltningen ser positivt på förslagen men vill understryka att det kan innebära ökade krav och kostnader för kommunerna. De organisatoriska och ekonomiska konsekvenserna behöver analyseras vidare och vid genomförande behöver full kompensation utgå för att täcka kommunens ökade kostnader.

Förslag till beslut

Miljönämnden föreslås besluta

1. Miljönämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2026-05-26
- Förslag till yttrande, daterat 2026-06-26
- Slutredovisningen av regeringsuppdrag om att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot avfallsbrottslighet

Beslutsplanering

Miljönämnden 2026-06-11

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt slutredovisning av regeringsuppdrag om att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot avfallsbrottslighet till bland annat miljönämnden för yttrande. Svar önskas senast 2026-06-29.

Miljöbrott och avfallsbrott är kopplade till organiserad brottslighet där möjligheten att tjäna pengar är stor om du kringgår lagstiftningen. Avfallsbrottslighet är en del av den kriminella ekonomin med avancerade brottsupplägg som inte sällan bedrivs av verksamheter som är multikriminella med kopplingar till alltifrån bedrägerier, penningtvätt till människohandel. Oftast sker brottsligheten genom legitima företagsstrukturer och förekommer även inom det seriösa näringslivet. Stärkta kontrollsystem och tydligare ansvar behövs för att motverka överträdelserna.

Naturvårdsverket, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Kustbevakningen, Tullverket samt Länsstyrelserna i Gävleborgs län, Norrbottens län, Skåne län, Stockholms län och Västra Götalands län fick genom ett regeringsuppdrag i uppgift att utveckla den myndighetsgemensamma satsningen mot avfallsbrottslighet samt lämna förslag på åtgärder som underlättar samverkan mellan berörda myndigheter inklusive kommunala tillsynsmyndigheter.

De medverkande myndigheterna föreslår sammanfattningsvis följande;

- Att Arbetsmiljöverket får i uppdrag att, tillsammans med Länsstyrelserna och övriga myndigheter i center mot arbetslivskriminalitet, utreda hur Länsstyrelserna kan samverka med center mot arbetslivskriminalitet inom frågor som rör avfallsbrott;
- Förslag om att införa en miljö sanktionsavgift för utebliven sortering av bygg- och rivningsavfall;
- Förslag om att ändra i miljöbalken för att säkerställa tillsynsmyndigheternas möjlighet att kräva ersättning av verksamhetsutövare för provtagnings- och analyskostnader.
- Förslag om att uppdragsmyndigheterna i detta uppdrag får i uppdrag att samverka om avfallsbrottslighet i ytterligare tre år;
- Myndigheterna lämnar även ett gemensamt instämmande om författningsreglerad myndighetssamverkan inom miljöbrottsområdet som lämnats av miljöstraffutredningen.

Konsekvensbeskrivning

Slutredovisningen innehåller flera bedömningar av konsekvenser för tillsynsmyndigheterna, men någon samlad och fördjupad konsekvensanalys

avseende kommunernas resursbehov, organisatoriska förutsättningar och ekonomiska konsekvenser framgår inte tydligt.

Förslagen bedöms innebära ökade krav på de kommunala tillsynsmyndigheterna, särskilt avseende samverkan, informationsutbyte och operativ tillsyn mot illegal avfallshantering. Kommunerna har ofta en central roll i att upptäcka misstänkta verksamheter och fatta beslut om förbud, förelägganden och andra tillsynsåtgärder.

Samtidigt bedöms stärkt myndighetssamverkan, förbättrad tillsynsvägledning och mer effektiva sanktionsmöjligheter kunna bidra till ökad efterlevnad av miljöbalken samt minska risken för omfattande miljöskador och framtida saneringskostnader för kommunen.

Någon prövning av barnets bästa har ej genomförts i slutredovisningen.

Miljöförvaltningens bedömning

Miljöförvaltningen är överlag positiv till de föreslagna åtgärderna och det arbete som har genomförts i samverkan för att motverka avfallsbrott. Förvaltningen betonar vikten av fortsatt samverkan och samagerande mellan myndigheter. Det är också viktigt att kommunen inkluderas i arbetet. Kommunen har en viktig roll både som fastighetsägare och tillsynsmyndighet, eftersom en stor del av verksamheterna står under kommunal tillsyn.

Förvaltningen har goda erfarenheter av myndighetssamverkan, bland annat inom ramen för Tryggare Malmö. Avfallsbrottsligheten är komplex och sker både på lokal, regional, nationell och internationella nivå. Samverkan är därför en förutsättning för att nå resultat.

Miljöförvaltningen välkomnar även förslaget att förena osorterat bygg- och rivningsavfall med en sanktionsavgift samt en översyn av avgiftsnivåerna för att få en effektiv och ändamålsenlig tillsyn.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Arvid Nordland
Avdelningschef
Avdelningen för livsmedelskontroll